

Kázeň z ev. služ. Božích v Bratislave (NK/kinosála Lamač), 9. NE po Trojici, 18. 8. 2019; 8.30/10.00 h; ep: Filip 3, 7 - 14; ev: L 16, 1 - 9; ES 192, 544, 478, 498; A 53

Filipským 3, 7 - 14: „Z Ale čo mi bolo ziskom, uznal som pre Krista za stratu. 8 A iste aj pokladám všetko za stratu pre nekonečne vzácne poznanie Ježiša Krista, svojho Pána, pre ktorého som všetko stratil a všetko pokladám za smeti, aby som Krista získal, 9 a **aby som aj sám bol v ňom ako taký, ktorý nemá vlastnej spravodlivosti zo zákona, ale z viery v Krista, teda spravodlivosť z Boha, (založenú) na viere, 10 aby som poznal Jeho, aj moc Jeho vzkriesenia, mal účasť v Jeho utrpeniach, bol Mu podobný v smrti - 11 aby som nejako dosiahol aj vzkriesenie z mŕtvych. 12 Niežby som už dosiahol, alebo bol už dokonalý, ale snažím sa, či ozaj uchvátim, pretože ma Ježiš Kristus uchvátil. 13 Bratia, ja si nemyslím, že som už uchvátil. Ale jedno robím: zabúdam na to, čo je za mnou, a snažím sa o to, čo je predo mnou; 14 cieľ mám vždy pred očami a bežím za odmenou nebeského povolania Božieho v Kristovi Ježišovi.“**

Milí bratia a milé sestry!

Téma dnešnej 9. nedele po Trojici znie: **Prezieravá múdrosť**. Aký je prezieravý človek? Ako prvé mi napadne veta, ktorú nám vraveli v autoškole: „Pán vodič: nič nepredpokladajte!“ - V zmysle: ako šofér nepredpokladaj, že chodec prechádzajúci cez cestu sa najprv pozrie, či oproti nemu nejde auto. Keď si vodič, počítaj s tým, že chodec ti vletí do cesty... Predvídaj. Dopredu myslí na to, čo sa môže stať. Nepredpokladaj, že aj tí ďalší budú automaticky uvážliví.

K prezieravosti teda **patrí** správna **dávka obozretnosti, schopnosť myslieť do budúcnosti, predvídať situáciu**, ktorá môže nastať.

Ide o: **Prezieravú múdrosť**. Múdrosť v Biblii nesúvisí len s poznatkami. Podľa Písma **múdry je ten človek, ktorý sa usiluje porozumieť Božiemu milosrdenstvu. Múdry** sa pozná

tak, že **premýšľa nad tým, kto je jeho pevný hrad**, kto je Ten, **kto ho vedie z temnoty do nádejnej budúcnosti**.

Témou: *Prezieravá múdrosť* sa nezaobráame, aby sme si teoreticky zadefinovali, čo to je byť prezieravým a múdrom, **ale aby sme si počínali prezieravo a múdro - nekonali sme neprezieravo a nemúdro**. Priblížme si to na príklade.

To, že fajčenie škodí zdraviu, vie každý. (Ak by predsa nie, stačí si „vygoogliť“ ako pracujú pľúca fajčiara a nefajčiara: <https://najky.webnoviny.sk/tak-toto-je-sila-sleduj-aky-je-rozdiel-v-plucach-fajciara-nejajciara/>)

Čiže prezieravé je vyhýbať sa fajčeniu. (Zdraviu pravdaže škodí aj obezita, nedostatok pohybu, spánku, stres...)

Až také známe už nie je, že za určitých okolností môže byť škodlivé aj nefajčenie. Kedy človeku môže škodiť nefajčenie?

- Škodí mu vtedy, keď si nahovára, že kvôli tomu, že nefajčí, je lepší ako ten, kto fajčí. Škodí mu, ak sa nefajčiar domnieva: Preto, že nefajčím, ma Boh má radšej. **Nefajčenie škodí, ak sa nazdávam, že Boh mi za to, že som nefajčiar, dáva kladné body, hodnotí to ako dobrý skutok, ako jednu zo zásluh**, kvôli ktorým prídem do neba.

Keby niekto takto uvažoval - nefajčil by preto, aby mu to Boh pripísal k dobru, potom **zo správneho skutku - akým nefajčenie samo o sebe je - robí zlý, nesprávny, namyslený skutok a iba oklamáva seba samého**.

Túto kázeň nesponzoruje žiadna tabaková firma ☺. Aby to bolo jasné, prízvukujem, že to, čo platí o nefajčení, zásadne platí aj o iných správnych skutkoch. Napr. keď sa ktosi stará o chorého suseda, urobí mu nákup, vybaví za neho potrebné, je to dobrý - správny čin. No v prípade, že by si opatrovatel namýšľal, že kvôli tomu príde do neba, sa z dobrého skutku

stane zlý. Alebo keď niekto dáva desiatky – daruje cirkvi 10% zo svojho príjmu, je to správne. No aj tento sám o sebe dobrý čin sa zmení na zlý, ak sa dotýčný kvôli svojej štedrosti považuje za lepšieho kresťana a cíti sa duchovne nadradený nad tých, ktorí na cirkev neprispievajú, prípadne nie takou čiastkou.

Keď sa apoštol Pavel volal ešte Saul a patrila k náboženskej skupine farizejov, bol človekom, ktorý **sa snil v sláve svojich dobrých skutkov**. Nielenže bol hrdý na svoj náboženský (židovský) pôvod, ale pýšil sa aj svedomitým zachovávaním Božieho zákona – Božích prikázaní. No **keď do jeho života vstúpil Pán Ježiš, Saul spoznal, že aj jeho správne, dobré, skutky boli kvôli jeho namyslenosti a falošným predstavám vlastne zlými skutkami.** Preto píše: „Ale čo mi bolo ziskom, uznal som pre Krista za stratu. A iste aj pokladám všetko za stratu pre nekonečne vzácne poznanie Ježiša Krista, svojho Pána, pre ktorého som všetko stratil a všetko pokladám za smeti, aby som Krista získal, a **aby som aj sám bol v ňom ako taký, ktorý nemá vlastnej spravodlivosti zo zákona, ale z viery v Krista, teda spravodlivosť z Boha, (založenú) na viere.**“

Náš slovesný ev. preklad NZ je veľmi zdvorilý. Kde je v ňom slovo „smeti“, tam sa v gréckej pôvodine NZ nachádza „výkal“. Preložené z mosta do prosta: To, na čom som si kedysi zakladal, je vlastne len „h....“ Kontrast – až to páchne...

Zmena zmyšľania u Pavla nastala, keď do jeho života vstúpil Kristus. Pán Ježiš je kľúčom k tomu, aby sme porozumeli Bohu i sebe. Pavel uveril evanjeliu, t. j. že Ježiš so svojou dokonalou spravodlivosťou naplnil Boží zákon zástupne za všetkých ľudí. Pavel spoznal, že **veriacemu v Pána Ježiša**

pripočítava Boh túto Kristovu spravodlivosť, ako by to bola vlastná spravodlivosť onoho človeka. Keďže to tak je, nikto nepotrebuje získať spravodlivosť pred Bohom svojimi dobrými skutkami. Ak by si ktosi nahováral, že s každým správnym činom získava u Boha plusový bod, je to signál, že dotýčnému chýba viera v Krista. Veď keby sa spoliehal na svoje plusové body, to prezrádza, že neverí Ježišovi ako Spasiteľovi, neverí, že On za nás vyrovnal náš reálny dlh pred Bohom, ale verí sebe. Tomu, že svojimi činmi musí doplniť Kristovo dielo...

Práve **kvôli takejto domýšľavosti, kvôli chýbajúcej dôvere v Krista, sa z dobrých skutkov stanú zlé skutky.**

Augsburské vyznanie hovorí: „Naše skutky nás nemôžu zmieriť s Bohom a získať nám milosť, ale oboje sa deje jedine vierou – keď totiž veríme, že pre Krista sa nám odpúšťajú hriechy; jedine On je prostredníkom, aby zmieril Otca. Kto to chce dosiahnuť vlastným konaním a tým by si chcel zaslúžiť milosť, ten pohŕda Kristom a hľadá vlastnú cestu k Bohu, čo odporuje evanjeliu.“ (AV, 20. článok) Je to dôležité biblické učenie. Predsa by mu neporozumel, kto by sa domnieval:

- Keď sú dobré skutky také nebezpečné, treba sa im veľkým oblúkom vyhnúť.
- Nemusím už premýšľať, či konám podľa Božích prikázaní, môžem si robiť, čo ja sám uznám za dobré.
- Začnem fajčiť, aby som sa nepovyšoval nad nefajčiarov.
- Namiesto pravidelného podporovania cirkvi, dám cirkev maximálne takú sumu, ktorá neprevyšuje drobné prepitné dané čašníčke v reštaurácii.

- Pomôžem druhým, len keď sa mi bude práve chcieť a iba tým, ktorí mi za to prejavia vďaku!

Žiaľ, v cirkvi je nemálo ľudí, ktorí takto mylne pochopili kresťanskú slobodu. Akoby dobré skutky škodili spásu. **Dobré skutky samé o sebe spásu neškodia. Škodlivé sú len v spojení s pyšným, namysleným, záslužníckym uvažovaním, keď sa nazdávame, že konaním dobra si spásu zaslúžime.**

Prezieravo múdre teda nie je nekonať dobro, ale konať ho, no nerobiť si z toho zásluhy, nespoliehať sa na to, čo robíme, ale na to, čo Kristus vykonal pre každého z nás.

Keď sa vrátíme k už spomenutým príkladom, potom je

- pre naše zdravie je dobré nefajčiť,
- je dobré desiatkami podporovať cirkev,
- je dobré pomáhať ľuďom.

Každému to môžeme vrelo odporučiť. Avšak je zlé, keď správne – dobré skutky kazíme **záslužníckym myslením** – keď sa falošne nazdávame, že kvôli tomu, že ich konáme získame Božiu priazeň. Takto **by sme zosmiešňovali čistú obeť Toho, kto je jediný spravodlivý pred Bohom, Pána Ježiša Krista.**

Kto má Ním očistené srdce a spolieha na to, že Ježiš mu z lásky – darom odpúšťa hriechy, tomu nebude zaťažko konať správne veci bez toho, aby si na sebe zakladal či v srdci sa povyšoval nad iných. Ako dobrý strom prirodzene prináša dobré ovocie, tak aj človek, ktorého zmysľovanie je očisťované Kristom koná dobro. Nie, aby ukázal, že je lepší ako druhý. Nie s nárokom na vstupenku do neba. Vie, že tú mu daroval Kristus. Preto upierame svoj pohľad k Nemu, do nebies, na cieľ nášho života. Tak to vyznáva aj Pavel: „...aby som poznal

Jeho, aj moc Jeho vzkriesenia, mal účasť v Jeho utrpeniach, bol Mu podobný v smrti – aby som nejako dosiahol aj vzkriesenie z mŕtvych.“

Pavel vie, že **ešte je na ceste, že jeho viera ešte nie je vyzretá. Chce poznávať Kristovu moc** a dosiahnuť vzkriesenie z mŕtvych. Túto nehotovosť svojej viery – to, že ešte nie je v cieli, opisuje slovami: „*Niežeby som už dosiahol, alebo bol už dokonalý, ale snažím sa, či ozaj uchvátim, pretože ma Ježiš Kristus uchvátil. Bratia, ja si nemyslím, že som už uchvátil. Ale jedno robím: zabúdam na to, čo je za mnou, a snažím sa o to, čo je predo mnou; cieľ mám vždy pred očami a bežím za odmenou nebeského povolania Božieho v Kristovi Ježišovi.*“

Aj my sme na ceste. Pán Boh má s nami, s každým z nás ešte dosť a dosť práce. Je skvelé, že naša spása nezávisí na tom, čo my konáme. Keďže naša viera ešte nie je celkom vyzretá, je aj ovocie našej viery – naše skutky nedokonalé.

I keď sa usilujeme konať dobro s láskou a obetavosťou, v našom srdci sa nájdu zvyšky hriechu, pýchy, povýšenosti. Máme sklón stavať seba na piedestál, točiť sa v mysli okolo seba. Viera však pamätá na Pánove slová (Mt 5, 16): „*Tak svieť vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli dobré skutky a vebili vášho Otca, ktorý je v nebesiach.*“ Viera vie, že: „*Nie nám, ó Hospodine, nie nám, ale menu svojmu daj česť pre svoju milosť a vernosť!*“ (Ž 115, 1) Viera vníma, že je dobrou správou, že **naše spasenie nezávisí na našom nedokonalom snažení, ale na Kristovi, Jeho spravodlivosti, ktorú nám z lásky daroval. To patrí k prezieravej múdrosti.** K „*múdrosti, „ktorá je zhora, je predovšetkým čistá ... pokojamilovná, krotká, poslušná, plná milosrdenstva a dobrého ovocia, nestranná, bez pokrytectva.*“ (Jk 3, 17). Amen.